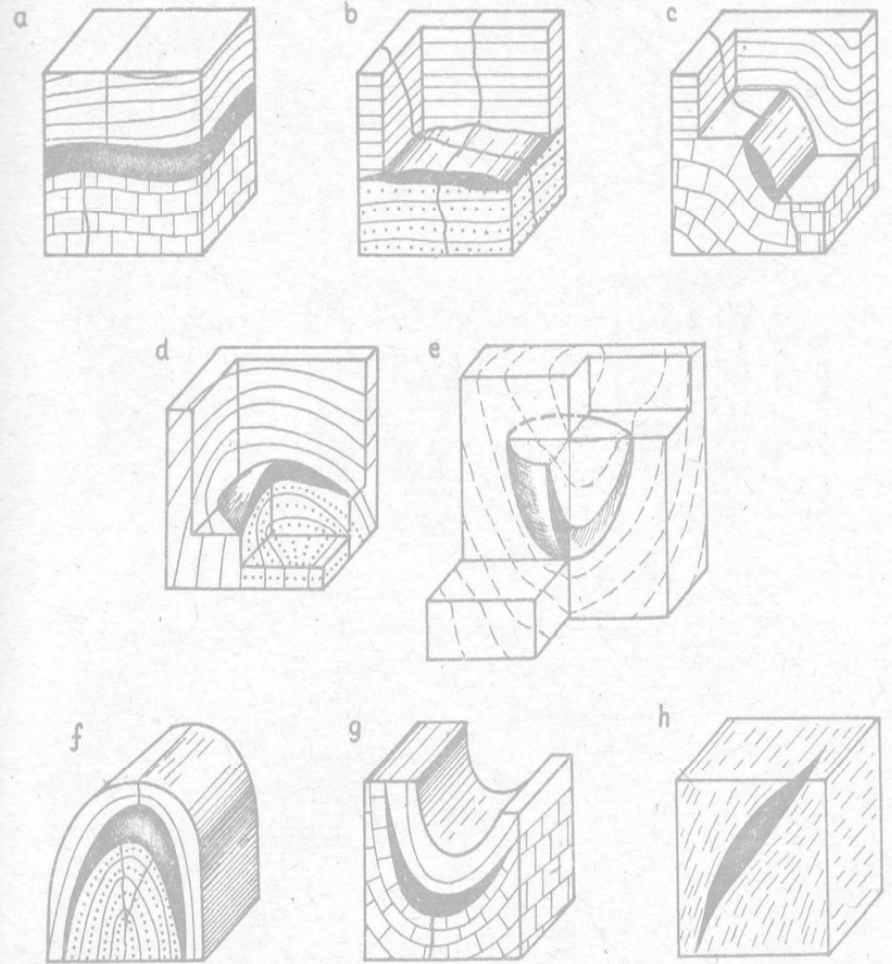

Stavba ložiskových těles

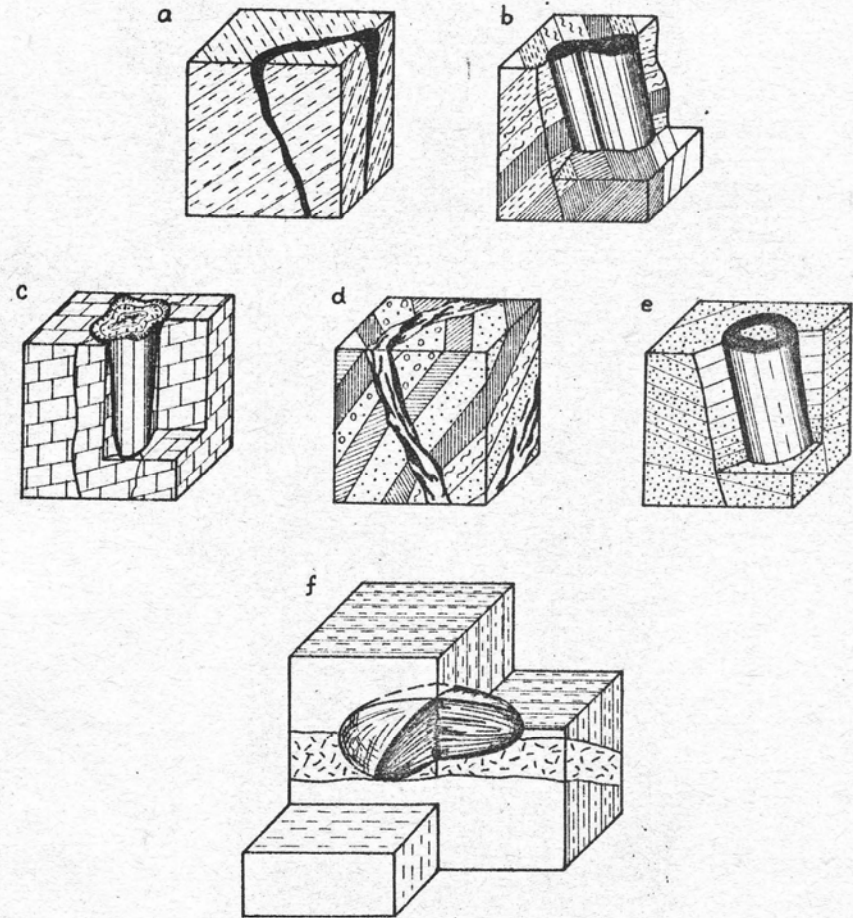
Rozložník: kap. 1.2.3

- **konkordantní (též konformní)**, což znamená, že jsou uložena souhlasně se stavbou okolních hornin (např. uhelná sloj)

a) rudní vrstva	b) rudní poleha
c) rudní pruh	d) klenbovitě rudní těleso
e) mísovitě rudní těleso	f) sedlovité rudní těleso
g) korytovité rudní těleso	h) flexurovitě rudní těleso

- **diskordantní (též nekonformní)**, což znamená, že jsou uložena nesouhlasně se stavbou okolních hornin (např. solný peň, rudní žíly)

a) rudní žíla

c) rudní peň

e) rudní komínovité těleso

b) rudní sloup

d) žilníková zóna

f) rudní bochníkovité těleso

Omezení těles vůči okolí

- **ostré (též výrazné)**, taková ložiska jsou označována jako **kontrastní** (např. žilná ložiska, avšak i o těchto ložisek je třeba mít na paměti, že distribuce užitečných nerostů v žíle nemusí být kontrastní na rozdíl od omezení žíly vůči svému okolí)
- **neostré (též nevýrazné)**, taková ložiska jsou označována jako **nekontrastní** (např. ložiska tvořená vtroušeninovým, či žilníkovým typem mineralizace).

Časový vztah ložisek a hornin

- **syngenetická**, tj. ta, která se vytvořila současně s horninami, v nichž jsou uložena (např. sedimentární železné rudy, rýžoviště těžkých minerálů, ložiska uhlí)
- **epigenetická**, tj. ložiska vzniklá později než horniny, v nichž se nacházejí (např. rudní žíly, metasomatické rudy)

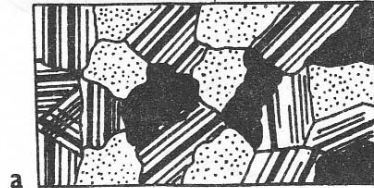
úkol: vlastní schéma syngenetického a epigenetického tělesa s popisem

Textura a struktura

- **struktura** je dána tvarem, velikostí a vzájemným vztahem krystalů či jejich úlomků v minerálních agregátech
- **textura** je dána prostorovým uspořádáním minerálních agregátů, jejich orientací, složením aj.
- Texturní prvky lze zpravidla sledovat makroskopicky, zatímco strukturní stavební prvky lze rozlišit jen při pozorování mikroskopem

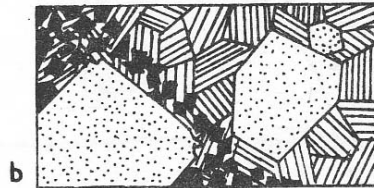
Struktury

a) rovnoměrně zrnitá

a

b) nerovnoměrně zrnitá

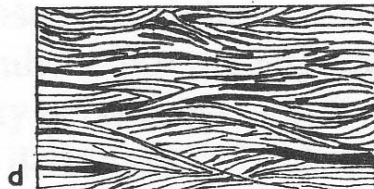
b

c) lištovitá

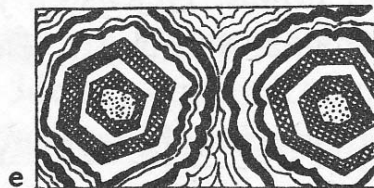
c

d) vláknitá

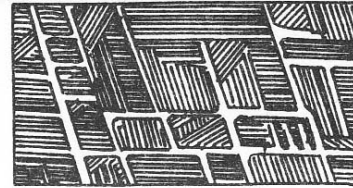

d

e) zonální

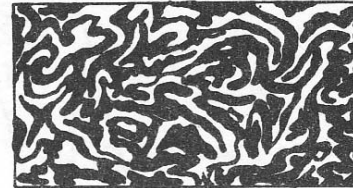

e

f

f) krystalograficky orientovaná

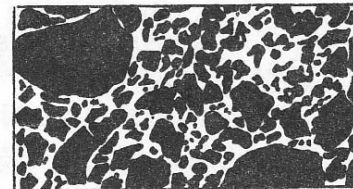
g

g) srůstová

h

h) náhradová

ch

ch) kataklastická

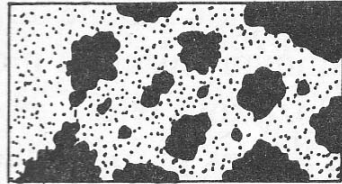

i

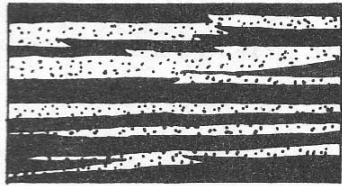
i) kolomorfní

Textury

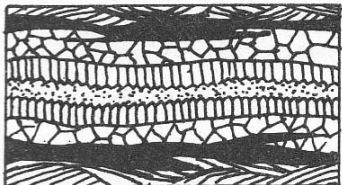
a) skvrnitá

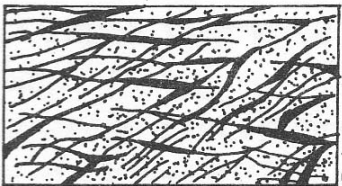
b) páskovaná

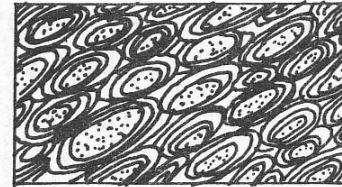
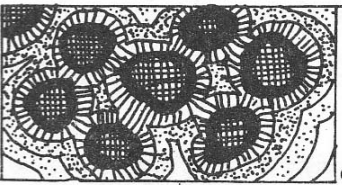
c) krustifikační

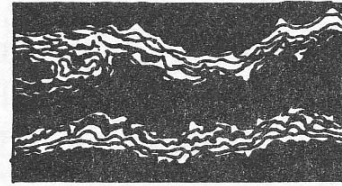
d) prožilková

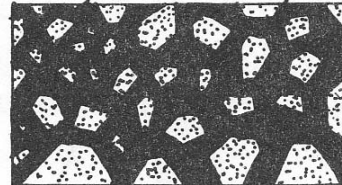
e) kokardovitá

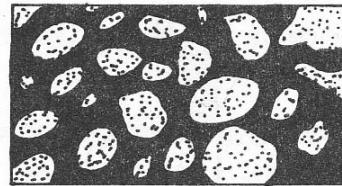
f) oolitická

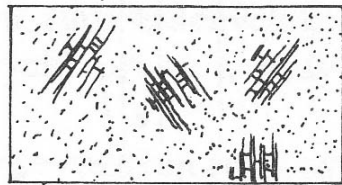
g) kolomorfní

h) brekciovitá

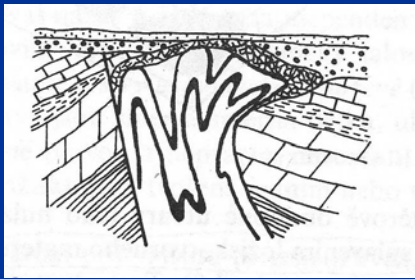
ch) brekciovitá

i) kostrovitá buněčná
textura

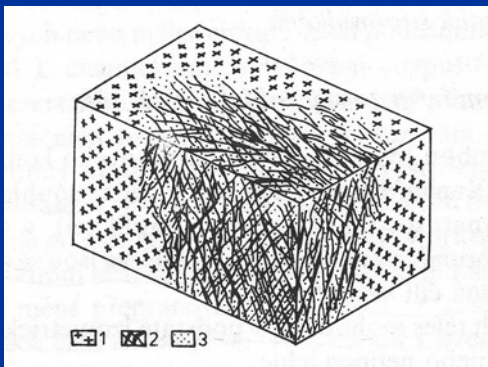
Izometrická tělesa

- ve všech směrech podobné rozměry
- pně

- poměrně velká tělesa, desítky až stovky metrů
- solné pně (diapiry) a rudné pně (greisenová ložiska)

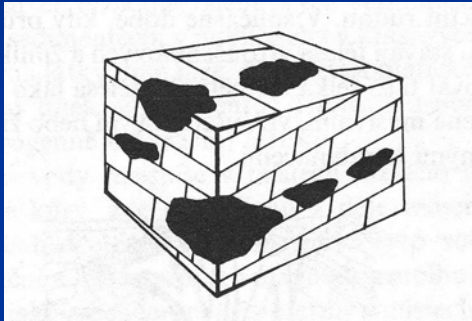
- žilníky

- vyjadřuje vnitřní stavbu tělesa (splet' žilek)
- hydrotermální a magmatické metasomatity
- ložiska porfyrových rud

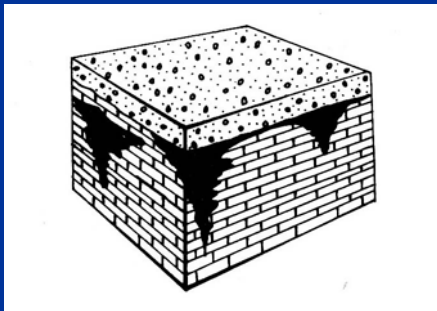
Izometrická tělesa

■ hnízda

- menší tělesa o velikosti desítek metrů
- protomagmatická ložiska chromu
- magmatogenní metasomatity (skarny, greiseny)

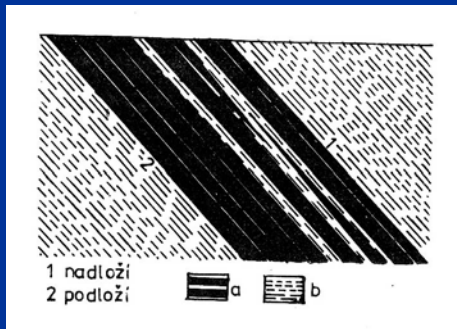
■ kapsy

- ložiska exogenních akumulací vzniklých splachy ložiskových nerostů např. do krasových závrtů
- ložiska naplavených reziduálních rud (Mn-rudy, bauxit)

Deskovitá tělesa

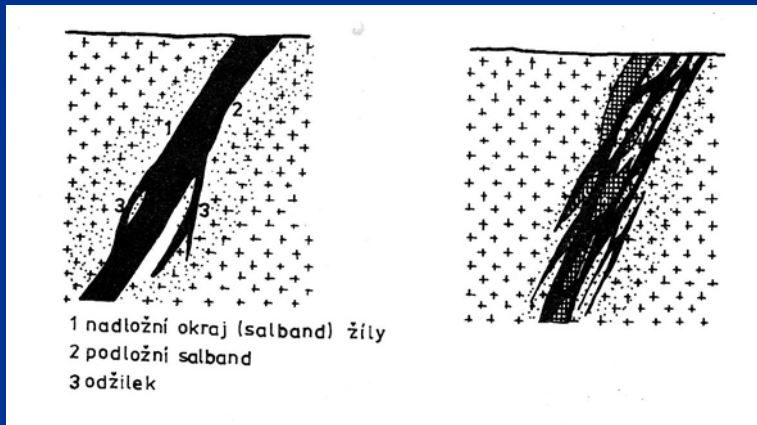
- vrstvy i žíly jsou v prostoru často variabilní, často jsou ukončeny vyhluchnutím (zmenšením obsahu užitkových nerostů).
- vrstvy

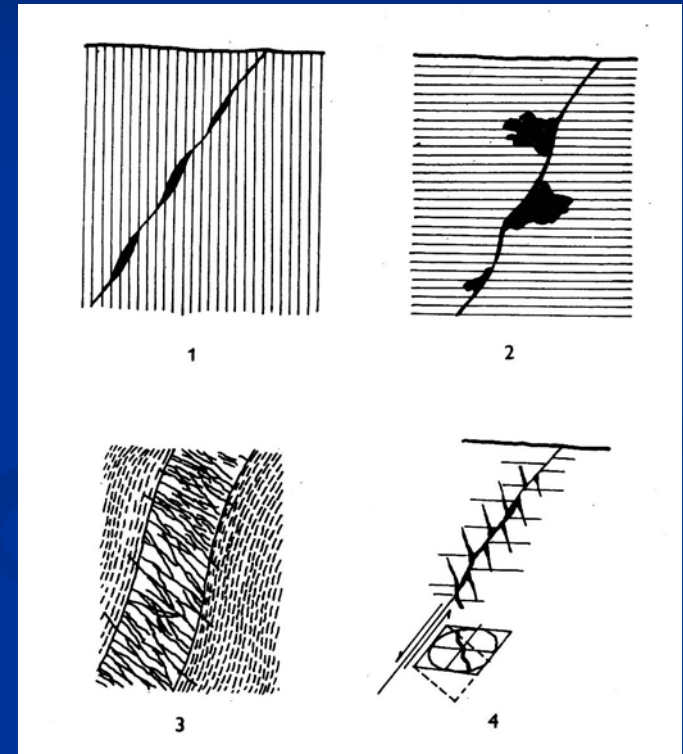
- typický morfologický tvar sedimentárních ložisek
- syngenetická ložiska s vrstevnatou morfologií se označují jako **stratiformní** (jde o označení nikoliv genetické, ale morfologické)
- epigenetická ložiska tohoto typu se označují jako **stratidependentní** (výskyt vázán na určitou vrstvu (např. ložiska Pb-Zn v karbonátech)
- uhelná ložiska
- sedimentární Fe-rudy

Deskovitá tělesa

■ žíly

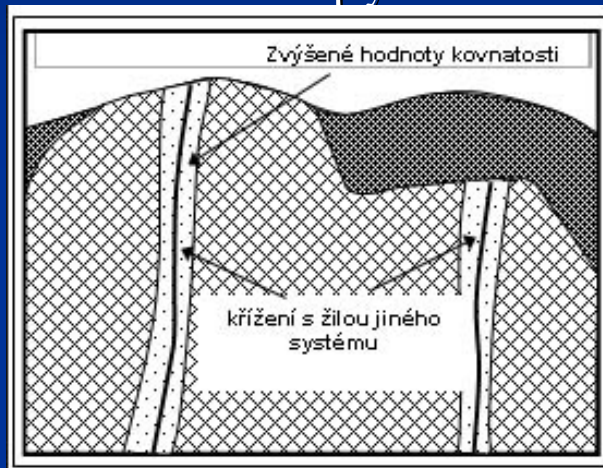
- typický morfologický tvar epigenetických, zejména hydrotermálních ložisek
- jednoduché či složené, pravé či ložní
- okolí žil často postiženo alterací
- řada žilných typů

- 1) švová žíla
- 2) komorovitá
- 3) žebříkovitá
- 4) zpeřená

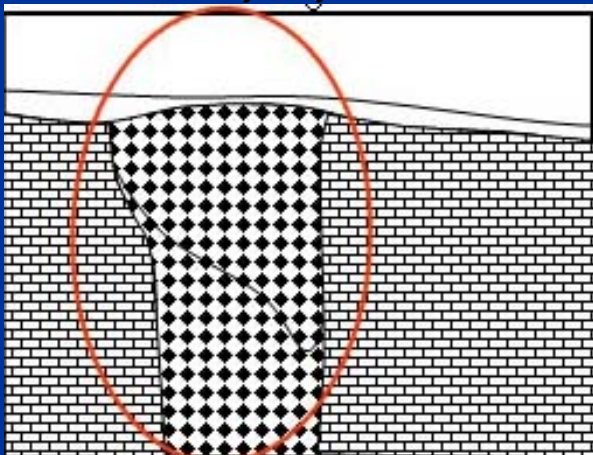
Sloupovitá tělesa

■ rudní sloupy v žilách

- často u hydrotermálních ložisek
- rudní sloupy mohou být vyvinuty na křížení žil (koncentrační) i v plochách s výskytem odlišných hornin (morfologické)

■ komíny vyvřelin

- poměrně vzácný morfologický typ ložisek
- u diamantonosných kimberlitových komínů
- karbonatitová ložiska
- typické pro tyto tvary je kruhový či oválný tvar v horizontální rovině
- převažující hloubkový dosah tělesa nad jeho plošnými rozměry